VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 104)**

z dnia 20 lutego 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 104)

20 lutego 2014 r.

Komisja do Spraw Kontroli Państwowej, obradująca pod przewodnictwem posła **Mariusza Błaszczaka (PiS),** przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– odpowiedź Rady Ministrów na dezyderat nr 13 w sprawie uwarunkowań prawnych dotyczących planowania i realizacji przez gminy zadań w zakresie oświetlenia przestrzeni publicznej,

– projekt dezyderatu w sprawie aktywizacji zawodowej i łagodzenia skutków bezrobocia osób powyżej 50. roku życia.

W posiedzeniu udział wzięli: **Tomasz Tomczykiewicz** sekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki wraz ze współpracownikami, **Małgorzata Marcińska** podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Krzysztof Grad** radca ministra w Ministerstwie Finansów, **Wojciech Kutyła** wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Jarosław Komża** ekspert Związku Powiatów Polskich.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Tadeusz Cieśluk** i **Tadeusz Oset** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Mariusz Błaszczak (PiS):

Dzień dobry państwu.

Witam państwa posłów, witam naszych gości.

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Kontroli Państwowej.

Stwierdzam kworum.

Czy są uwagi do porządku dziennego posiedzenia?

Nie widzę.

Stwierdzam, że porządek obrad został przyjęty.

Przystępujemy do realizacji punktu pierwszego posiedzenia: rozpatrzenia odpowiedzi Rady Ministrów na dezyderat nr 13 w sprawie uwarunkowań prawnych dotyczących planowania i realizacji przez gminy zadań w zakresie oświetlenia przestrzeni publicznej.

Informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Gospodarki do prezentowania stanowiska rządu w tej sprawie. Jest pan minister Tomczykiewicz, poprosimy o przedstawienie odpowiedzi na dezyderat.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Tomasz Tomczykiewicz:

Panie przewodniczący, wysoka Komisjo, szanowni państwo, rząd z dużym zainteresowaniem przyjął kierunki zaangażowania Komisji, wyrażone w skierowanym do Rady Ministrów dezyderacie, w którym Komisja do Spraw Kontroli Państwowej wnosi o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w celu usunięcia regulacji prawnych utrudniających samorządom realizację zadań z zakresu oświetlenia przestrzeni publicznej.

Należy przypomnieć, że do końca 2003 roku, do zadań własnych gmin należał obowiązek finansowania oświetlenia jedynie tych ulic, placów i dróg znajdujących się na terenie gminy, dla których była ona zarządcą, koszty oświetlenia pozostałych dróg pokrywane były z budżetu państwa. Rozszerzenie obowiązku finansowania przez gminy oświetlenia ulicznego na wszystkie drogi znajdujące się na terenie gminy, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych, wynikało z przeprowadzonej w tym czasie reformy systemu finansowania samorządu terytorialnego. Rozszerzenie z dniem 1 stycznia 2004 roku wspomnianych obowiązków gmin wiązało się ze zwiększeniem dochodów mających umoż-

liwić gminom finansowanie tego zadania. Tak, że udział tych jednostek we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych zwiększono niezależnie od zróżnicowania zlokalizowanej na terenie gminy infrastruktury drogowej i, w ślad za tym, rzeczywistych kosztów związanych z oświetleniem ulic.

W związku z sygnałami ze strony przedstawicieli samorządu w ostatnich latach w resorcie analizowane były możliwości zmian obowiązujących rozwiązań. Ostatnia próba unormowania zagadnień z zakresu finansowania oświetlenia dróg przez gminy, w tym ustawowe zdefiniowanie punktu świetlnego, podjęta została w ramach prac nad tzw. dużym trójpakiem energetycznym, jednak propozycja uregulowania tego zagadnienia w ustawie o samorządzie gminnym spotkała się z negatywnym przyjęciem¸ a prace nad pakietem ustaw energetycznych zostały zakończone i skierowane *ad acta*.

Niewątpliwe jest, że kwestia oświetlenia ulic wymaga podjęcia niezbędnych działań legislacyjnych, tak by umożliwić jednostkom samorządu terytorialnego skuteczne realizowanie nakładanych na nie zadań w zakresie usług konserwacyjnych, infrastruktury oświetleniowej oraz możliwości zakupu energii przez gminy. Rząd zwraca uwagę, że obowiązujące przepisy nie uzależniają nałożonego na gminy obowiązku w zakresie oświetlenia od posiadania tytułu własności do urządzeń oświetlenia ulicznego. W wypadku, gdy przedsiębiorstwo energetyczne lub spółka powołana przez przedsiębiorstwo energetyczne w celu realizacji usług oświetleniowych jest właścicielem urządzeń, strony powinny dążyć do uporządkowania tej sytuacji w drodze umowy cywilnoprawnej, zawartej w wyniku przeprowadzenia dwustronnych negocjacji.

Odnosząc się natomiast do postulatu dotyczącego klasyfikowania odcinków dróg zastąpionych nowo wybudowanymi drogami o innych parametrach technicznych – zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami odcinek drogi zastąpiony nowo wybudowanym odcinkiem z chwilą oddania go do użytkowania zostaje pozbawiony dotychczasowej kategorii i zaliczony do kategorii dróg gminnych. W parlamencie uchwalono natomiast nowelizację ustawy o drogach publicznych, która odpowiada na przedmiotowy postulat, jednakże Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej podjął decyzję o skierowaniu nowelizacji do Trybunału Konstytucyjnego w trybie kontroli prewencyjnej.

Odnośnie do postulatu wprowadzenia obowiązku ustalenia warunków technicznych planowanego oświetlenia oraz warunków przejmowania przez gminę wniosków w zakresie utrzymania oświetlenia zlokalizowanego przy drogach krajowych pomiędzy Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad a gminami, jako jednostkami zobowiązanymi do finansowania oświetlenia dróg krajowych, należy wyjaśnić, że w ustawie o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych jest wyraźnie wskazane, iż właściwy zarządca drogi, składając wniosek o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, tzw. decyzji ZRID, musi to poprzedzić uzyskaniem opinii odpowiednich miejscowo właściwych: zarządów województwa, zarządów powiatu oraz wójta, burmistrza czy prezydenta miasta. Gmina ma zatem zapewniony udział w opiniowaniu wniosku o wydanie decyzji ZRID i może wtedy również zgłaszać wnioski dotyczące rozwiązań technicznych dróg w zakresie oświetlenia.

Podsumowując: problem finansowania oświetlenia dróg przez gminy jest problemem ważnym i złożonym ze względu na duże zróżnicowanie w poszczególnych gminach nie tylko stanu technicznego oraz liczby infrastruktury oświetleniowej, ale również zróżnicowanego stanu prawnego własności tej infrastruktury.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mariusz Błaszczak (PiS):

Dziękuję.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie?

Nie widzę.

Proponuję przyjąć odpowiedź na dezyderat nr 13.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Komisja odpowiedź przyjęła.

Sprzeciwu nie słyszę.

Stwierdzam, że Komisja przyjęła odpowiedź Rady Ministrów na dezyderat nr 13.

Przechodzimy do punktu drugiego porządku obrad: rozpatrzenia projektu dezyderatu w sprawie aktywizacji zawodowej i łagodzenia skutków bezrobocia osób powyżej 50. roku życia.

Przypominam, że podczas ostatniego posiedzenia rozpatrywaliśmy informację Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli aktywizacji zawodowej i łagodzenia skutków bezrobocia osób powyżej 50. roku życia. Komisja upoważniła prezydium do przygotowania projektu dezyderatu. Projekt ten został państwu dostarczony.

Proszę o uwagi na ten temat.

Jednocześnie informuję, że na dzisiejsze posiedzenie Komisji zostali zaproszeni przedstawiciele Najwyższej Izby Kontroli oraz Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w związku z ustaleniami z poprzedniego posiedzenia, aby – przy okazji rozpatrywania projektu dezyderatu – można było kontynuować dyskusję dotyczącą wyników kontroli NIK.

Otwieram dyskusję, czy też wracam do dyskusji z poprzedniego posiedzenia Komisji.

Kto z państwa posłów chciałby zabrać głos?

Pan poseł Bury, proszę.

Poseł Jan Bury (PSL):

Panie przewodniczący, przeczytałem ten dezyderat i mam drobną korektę. Gdyby państwo patrzyli na tekst przed sobą… Mianowicie w przedostatnim akapicie od wyrazów „w związku z tym" mam propozycję, żeby tutaj troszkę przeorientować zapis. Czytam tę moją propozycję: „w związku z tym Komisja postuluje podjęcie działań w ramach realizowanej reformy rynku pracy, mających na celu podniesienie dotychczasowej skuteczności powiatowych urzędów pracy oraz monitorowanie wynikających z tych działań efektów zatrudnienia".

Mówię o tym dlatego, że jednak dzieje się coś na tym rynku pracy w tej chwili, jest podjęta na nim reforma, myślę więc, że zadaniem naszym jest przyglądanie się temu, jak efekty te wyglądają, jak się to przekłada na rzeczywisty rynek pracy. Widać, że wykorzystano już tutaj analizę NIK, kontrole NIK-owskie w tym obszarze i resort podjął działania, które mają za zadanie zmianę tych efektów, jak gdyby ostatecznych na rynku pracy, na rynku zatrudnienia. Stąd też moja sugestia, żeby w tym kierunku zapisać, żeby bardziej efektywne było monitorowanie efektów zatrudnienia, które będą po tej właśnie reformie, którą resort w tej chwili wprowadza na rynku urzędów pracy.

Przewodniczący poseł Mariusz Błaszczak (PiS):

Dziękuję.

Pan poseł Janusz Śniadek, proszę.

Poseł Janusz Śniadek (PiS):

Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, może od razu, z marszu, odniosę się do propozycji pana posła Burego. Nie wiem, czy dobrze usłyszałem, ale wydaje mi się (prawie pewien jestem), że w proponowanym przez niego brzmieniu znikło sprzed słowa „zatrudnienia" słowo „trwałego". Pierwotnie było to sformułowanie „trwałego zatrudnienia", co jest sensem opinii, którą formułuje nam NIK. I dlatego broniłbym podkreślenia, że chodzi nam o trwałe zatrudnienie, nie o zatrudnienie w ogóle, które, jak opisywane jest choćby w naszym dezyderacie, w akapicie drugim… Przyznam, że zapamiętałem, nie mam w tej chwili przed sobą tekstu tego pisma przewodniego do rezultatu kontroli NIK, raportu, który otrzymaliśmy a w którym wręcz jest sformułowanie, że te działania programu mają charakter często bardziej pomocy społecznej niż uzyskiwania efektu trwałego zatrudnienia. Przyznam¸ że troszkę brakuje mi w dezyderacie tamtego sformułowania.

W ogóle problem funkcjonowania w polskich stosunkach pracy tzw. umów śmieciowych dotyczy wszystkich kategorii wiekowych, nie tylko obszaru 50+. W związku z tym, już nie do tego dezyderatu, ale uważam, że powinniśmy zupełnie osobno sformułować zapytanie do Najwyższej Izby Kontroli… Inspekcja Pracy swoją drogą tymi obszarami się interesuje, nieustannie wskazuje na swoją bezradność przy kontrolach dotyczących

umów śmieciowych wobec tego, że sfer obejmowanych umowami cywilnoprawnymi nie jest w stanie kontrolować.

Tak więc uważam, że powinniśmy sformułować zapytanie do Najwyższej Izby Kontroli o kwestię zbadania, jaka jest polityka ministerstwa skarbu, przy Agencji Rozwoju Przemysłu, w spółkach, które leżą w zakresach i kompetencji…

Przykładem polityk prowadzonych przez niektóre z tych spółek niech będą działania prezesa telewizji publicznej, który – przepraszam – publicznie chełpi się… Również na posiedzeniu naszej Komisji, przypomnę, parę miesięcy temu opowiadał o tym, jak to dzięki jego programowi restrukturyzacji, polegającym na tym, że w telewizji publicznej 600 osób obejmie się formułą wypchnięcia czy zastąpienia stosunku pracy umowami śmieciowymi, on zaoszczędzi 15 mln zł. Szef publicznej telewizji chełpi się, że oszuka ZUS, czyli pośrednio Skarb Państwa, na 15 mln zł a dolą podzieli się z pracownikami, którzy będą zmuszeni często do tego procederu!

I my, spokojnie, przechodzimy do porządku nad takimi sformułowaniami.

Sądzę, że w tej chwili, kiedy premier Tusk publicznie zapowiada intencję walki z plagą, z patologią umów śmieciowych, nie można tolerować i spokojnie przechodzić do porządku nad programami naprawczymi dla różnych spółek Skarbu Państwa, polegającymi na zastępowaniu umów o pracę umowami śmieciowymi, które – jak mówimy w tym dezyderacie – dają bardzo krótkotrwałe, doraźne efekty. Mają tak naprawdę charakter patologii i dramatycznie negatywne skutki dla budżetu ZUS i budżetu państwa.

Tak jak mówię, nie oczekuję, że te wszystkie sformułowania czy myśli, które w tej chwili przekazałem, znajdą się już w tym dezyderacie, ale zapowiadam, że z wnioskiem będę występował o to, aby Komisja do Spraw Kontroli Państwowej zwróciła się do Najwyższej Izby Kontroli o przeprowadzenie takiego badania, takich analiz.

Przewodniczący poseł Mariusz Błaszczak (PiS):

Dziękuję.

Czy jeszcze jakieś głosy?

Poseł Jan Bury (PSL):

Jeśli można…

Przewodniczący poseł Mariusz Błaszczak (PiS):

Proszę bardzo.

Poseł Jan Bury (PSL):

Nie ma problemu, by dodać tam wyraz „trwałych", tak by było: „trwałych efektów zatrudnienia". O to chodzi w tej reformie.

Przewodniczący poseł Mariusz Błaszczak (PiS):

Dziękuję.

Czy jeszcze ktoś z państwa chciałby zabrać głos?

Dziś, w odróżnieniu od ostatniego posiedzenia Komisji, nie ma pytań zarówno do pani minister, jak i do pana prezesa…

Tak, będzie odpowiedź na dezyderat i wówczas być może będzie dyskusja.

Czy pani minister chciałaby zabrać głos? Proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Małgorzata Marcińska:

Dziękuję.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, pragnę zwrócić uwagę na pewne kwestie dotyczące spraw formalnych wynikających z legislacji, ponieważ – przede wszystkim – dezyderat zwraca uwagę na kwestie podniesienia efektywności powiatowych urzędów zatrudnienia.

Pragnę natomiast zwrócić uwagę, że – być może – powinien on być skierowany wprost właśnie do powiatowych urzędów zatrudnienia, dlatego że to starosta w ramach administracji zespolonej…

Pozwolę sobie tylko wytłumaczyć. Ponieważ to starosta jako administracja zespolona jest odpowiedzialny za to, na jakie formy aktywizacji zawodowej na swoim terenie, na terenie swojego powiatu, przeznaczy środki, które skądinąd kieruje minister pracy

i to on podejmuje decyzję, po zasięgnięciu opinii powiatowej rady zatrudnienia, na jakie formy aktywizacji będzie ta pomoc skierowana. Jest to więc sprawa *stricte* formalna, wynikająca oczywiście z takiego a nie – innego porządku ustrojowego państwa. To jest jedna kwestia.

Kwestia dotycząca trwałych efektów. Trwałe efekty zatrudnieniowe to, oczywiście, priorytet ministra pracy, podjęty w ramach reformy przeprowadzanej od 2012 roku w sensie przygotowania a teraz prowadzonej w komisjach sejmowych, o czym państwo wiecie. Pragnę tylko zauważyć, że słowa „trwałych" nie ma w porządku legislacyjnym, nie ma tej definicji. Jest tu więc kwestia jakby ewentualnie późniejszej dyskusji i, być może, zdefiniowania tego pojęcia. Ale to kwestia też jakby trochę formalna.

Oczywiście, zgadzamy się z poprawką wniesioną… Minister pracy zgadza się z propozycją wniesioną przez pana posła Burego.

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Mariusz Błaszczak (PiS):

Dziękuję.

Proszę państwa, art. 159 regulaminu Sejmu stanowi w ust. 1: „Dezyderat zawiera postulaty komisji w określonych sprawach i może być skierowany do: Rady Ministrów lub poszczególnych jej członków, Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, Prezesa Narodowego Banku Polskiego, Prokuratora Generalnego oraz Głównego Inspektora Pracy".

Tak więc, postulat pani minister jest formalnie niemożliwy, pani minister natomiast jak najbardziej do starostów może się zwrócić i nawet pożądane jest takie działanie ze strony Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Czy jeszcze jakieś głosy? Jeśli nie, proszę państwa…

Co prawda, moim zdaniem, poprawka pana posła Burego… Raczej liczyłbym na odpowiedź ze strony Ministra Pracy i Polityki Społecznej na dezyderat i tam przedstawienie informacji na temat realizowanej reformy rynku pracy a nie w dezyderacie Komisji, ale z uwagi na to, że skonsultowałem tę sprawę w prezydium i z uwagi na to, że chciałbym, aby dezyderat Komisja podjęła, myślę, że ta zmiana może być wprowadzona.

Jeżeli nie usłyszę uwag, uznam, że Komisja przyjęła dezyderat do Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie aktywizacji zawodowej i łagodzenia skutków bezrobocia osób powyżej 50. roku życia, z poprawką wniesioną przez posła Burego.

Sprzeciwu nie słyszę.

Stwierdzam, że Komisja dezyderat przyjęła.

Punkt trzeci naszego posiedzenia: sprawy bieżące.

Czy w tym punkcie ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos?

Nie widzę.

Stwierdzam, że porządek dzienny posiedzenia został wyczerpany.

Bardzo dziękuję naszym gościom, dziękuję państwu posłom.

Zamykam posiedzenie Komisji.